

*progetto cofinanziato da*



UNIONE  
EUROPEA

Milano



Comune  
di Milano

**Assessorato Famiglia Scuola  
e Politiche Sociali**



MINISTERO  
DELL'INTERNO



COME...

*Percorsi di accoglienza, integrazione,  
educazione interculturale*



## **Fondo europeo per l'integrazione di cittadini di paesi terzi**

**AI GENITORI STRANIERI**

**ІНОЗЕМНИМ БАТЬКАМ**

**Come funziona la scuola primaria in Italia**

**Як працює початкова школа в Італії**

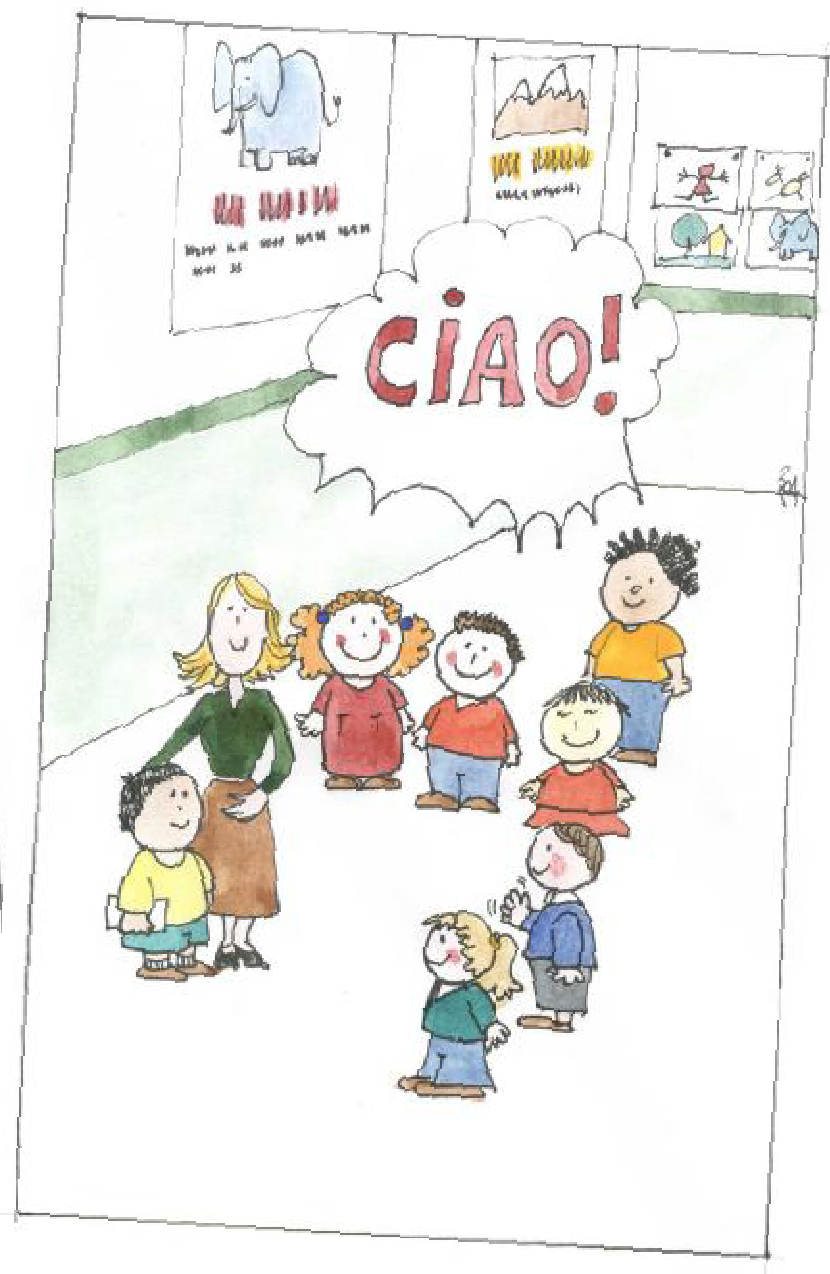
**Italiano/ ucraino**

**12 prime informazioni per l'accoglienza dei vostri bambini**

**Перші 12 інформації для прийому вашої дитини**

**Aprile 2011**

**Квітень 2011**



## **BENVENUTI nel nostro paese e nelle nostre scuole**

Prima di tutto diciamo a voi e ai vostri figli “Benvenuti” in Italia e nella scuola italiana.  
Vi diamo poi alcune informazioni sulla scuola primaria.

*Iscrivete i vostri figli subito anche se l'anno scolastico è già cominciato e ricordate che tutti i bambini hanno diritto ad andare a scuola anche se non sono in regola con le norme sul soggiorno (ONU, Convenzione Internazionale sui Diritti dell'Infanzia, Art. 28 e DPR 394/99).*

## **ДОБРОПОЖАЛУВАТИ в нашу країну і в наших школах**

По-перше вітаємо вас і ваших дітей в Італію і в нашу італійську школу.  
Потім даємо вам деякі інформації про нашу початкову школу.

*Реєструйте ваших дітей відразу якщо навіть шкільний рік почався і зауважте що всі діти мають право ходити в школу навіть ті діти які не мають дозвіл на проживання в цій країні(ONU Міжнародна конвенція щодо прав дітей ,СТ.28 I DPR 394/99)*



## 1. QUANTI ANNI DURA LA SCUOLA IN ITALIA?

### 1. СКІЛЬКИ РОКІВ ТРИВАЄ НАВЧАННЯ В ШКОЛІ В ІТАЛІЇ?

Asilo nido	fino a 3 anni
Scuola dell'infanzia	da 3 a 6 anni
Scuola primaria	da 6 a 11 anni
Scuola secondaria di 1° grado	da 11 a 14 anni
Scuola secondaria di 2° grado	oltre 14 anni

Ясла	До 3 років
Дитячий садок	3 3 до 6 років
Початкова школа	3 6 до 11 років
Середня школа 1-го ступня	3 11 до 14 років
Середня школа 2-го ступня	Після 14 років

#### *Scuola primaria*

*Si devono iscrivere al 1° anno i bambini e le bambine che compiono i 6 anni di età entro il 31 dicembre dell'anno scolastico di riferimento.*

Il primo ciclo d'istruzione dura 8 anni:

- 5 anni di scuola primaria
- 3 anni di scuola secondaria di primo grado

Dopo la scuola secondaria di 1° grado, i ragazzi devono frequentare 2 anni di scuola secondaria di 2° grado

La scuola primaria è gratuita. I libri vengono dati dalla scuola; le famiglie devono comprare i quaderni, le penne, i colori, ecc.

*Chiedete agli insegnanti l'elenco del materiale.*

#### ▲ *Початкова школа*

*Вперший клас повинні бути вписанні ті діти які мають 6 років або матимуть 6 років до 31 грудня стосовного року*



*Перший етап освіти триває 8 років:*

- \* 5 років триває початкова школа
- \* 3 роки триває навчання в середній школі першого ступня



Після середньої школи 1-го ступня діти повинні відвідувати середню школу 2-го ступня 2 роки



Початкова школа безкоштовна. Книжки даються з школи ;сім-ї мають купувати, зошити, олівці, ручки, т.д.



*Попросить у вчителів список всього потрібного.*



## 2. QUALI DOCUMENTI CI VOGLIONO PER ISCRIVERE I BAMBINI ALLA SCUOLA PRIMARIA?

## 2. ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ ДЛЯ РЕЕСТРАЦІЇ ДІТЕЙ ВПОЧАТКОВУ ШКОЛУ?

Per iscrivere il bambino a scuola il genitore deve compilare il modulo fornito dalla segreteria. In esso autocertifica la data di nascita dell'alunno e tutte le altre informazioni richieste.

Se ha i seguenti documenti

- certificato di nascita
  - certificato di vaccinazione
  - dichiarazione della scuola frequentata nel paese d'origine
- li può consegnare alla segreteria.

In mancanza di questa documentazione, il genitore dichiara sotto la propria responsabilità, la classe frequentata dal figlio nel paese d'origine.

**Al momento dell'iscrizione si compilano i moduli per:**

- la scelta del tipo di scuola (vd. numero 3)
- l'insegnamento della religione cattolica (vd. numero 6)
- l'iscrizione alla refezione scolastica (vd. numero 4)
- l'iscrizione al pre-scuola e ai giochi serali

*Se non avete il certificato di vaccinazione chiedete alla segreteria l'indirizzo dell'Asl più vicina.*

Для реєстрації дитини в школі батьки повинні заповнити бланк представлений секретаріатом. В ньому засвідчити дату народження учня, і всі інші відомості.

Якщо у вас є такі документи

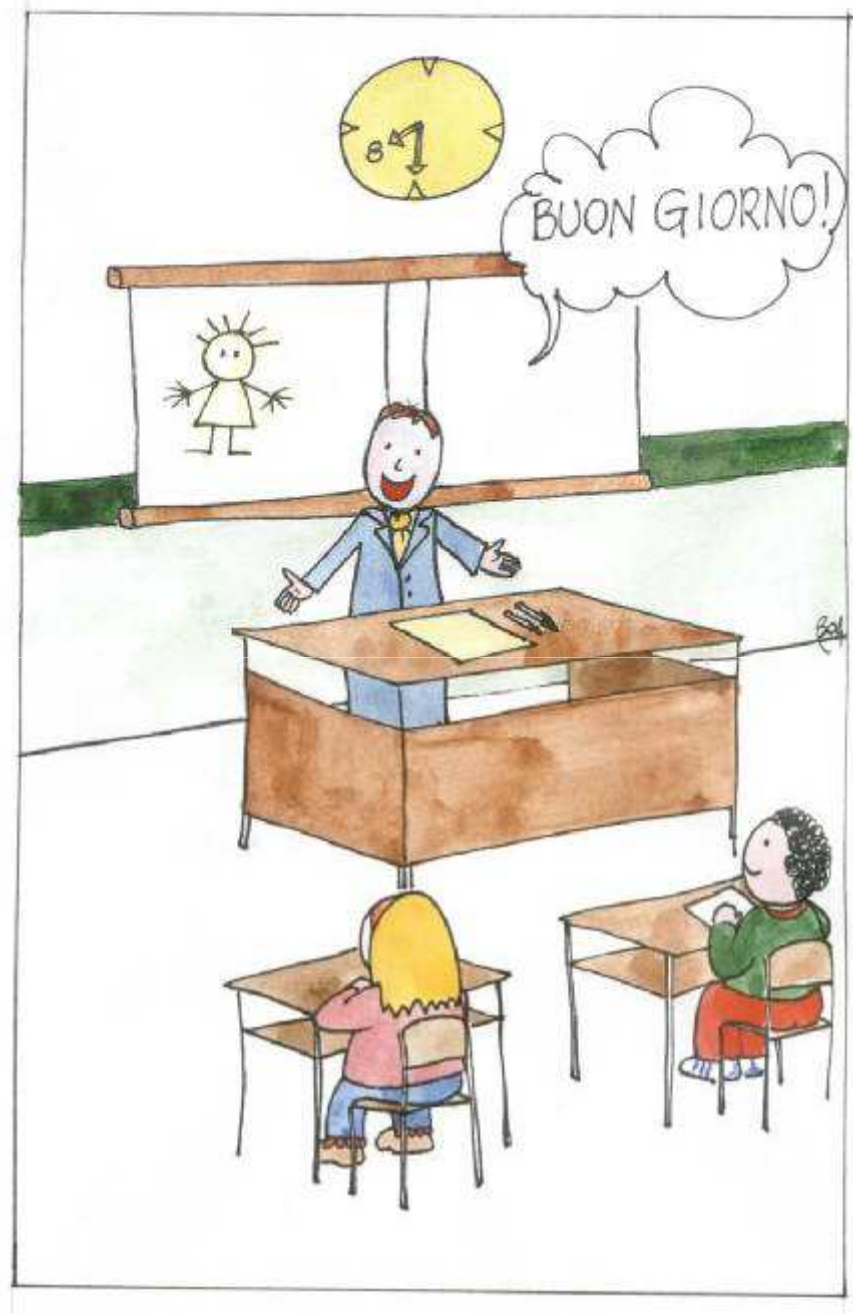
- \* свідоцтво про народження
- \* свідоцтво про вакцинацію
- \* заява з школи яку відвідував ваш син в країні походження, можете доставити їх в секретаріат.

У відсутності цих документів, батьки повинні повідомити, під свою відповідальність, який клас відвідував їхній син в країні походження.

**На момент реєстрації заповнюється бланк для:**

- \* вибір школи (номер 3)
- \* навчання католицької релігії (номер 6)
- \* реєстрація на шкільні обіди (номер 4)
- \* реєстрація на дошкільні та вечірні ігри.

*Якщо у вас немає свідоцтва про вакцинацію ви можете попросити в секретаріат адрес найближчого ASL.*





### 3. SCUOLA A “TEMPO PIENO” O A “TEMPO NORMALE”?

### 3.ШКОЛА З”ПОВНИМ РОБОЧИМ ДНЕМ”АБО З”ЗВИЧАЙНИМ РЕЖИМОМ”?

In molte scuole i genitori possono scegliere fra due possibilità di orario e di organizzazione scolastica:

- **la classe a “tempo pieno”:**

40 ore settimanali dal lunedì al venerdì dalle 8.30 alle 16.30  
(40 ore comprensive di mensa)

- **la classe a “tempo normale”:**

24, 27 o 30 ore settimanali  
L’orario settimanale (1, 2, 3 o 4 pomeriggi) è stabilito dalla singola scuola.  
Non c’è obbligo di refezione scolastica.  
Le lezioni cominciano alle 8.30.

*E’ importante essere puntuali.  
Chiedete subito l’orario della classe di vostro figlio*

В багатьох школах батьки можуть вибрати між двома варіантами щодо розкладу та організації навчання:

- \*клас з”повним робочим днем”**

40 годин на тиждень з понеділка по п’ятниці з 8.30 до 16.30(40 годин включаючи шкільний обід)

- \*клас з “звичайним режимом”**

24,27 чи 30 годин на тиждень  
Тижневий графік(1,2,3 чи 4 дні)створений школою.  
Шкільні обіди не обов’язкові.  
Уроки починаються в 8.30.

*Важливо бути пунктуальним  
Попросить відразу розклад занять класа вашої дитини.*

## 4. COME SI ISCRIVONO I BAMBINI ALLA REFEZIONE?

### 4.ЯК ЗАПИСАТИ ДИТИНУ НА ШКІЛЬНІ ОБІДИ?

In alcune scuole (a Milano in tutte) vi è il servizio di refezione scolastica. I genitori pagano per il pranzo una retta diversa secondo il reddito della famiglia.

E' possibile chiedere una dieta speciale per motivi di salute o per motivi religiosi.

Per iscriversi alla refezione scolastica si deve compilare il modulo prestampato che viene consegnato dalla Segreteria Comunale.

Se il genitore chiede la riduzione della retta della refezione scolastica, deve compilare il modulo che gli verrà consegnato dalla segreteria

Occorre presentare la carta d'identità del genitore (o il passaporto).

#### **Alla segreteria della scuola si consegnano**

- Il documento ISEE (rilasciato dal comune)
- la richiesta di dieta speciale per motivi religiosi o di salute.

*Per eventuali domande o per qualsiasi altro problema rivolgetevi alla segreteria della scuola.*

Деякі школи (в Мілані всі мають обідні послуги). Батьки платять за обід залежно від сімейного доходу.

Ви можете попросити спеціальну дієту з причин здоров'я або релігії.

Щоб записатися на шкільне харчування необхідно заповнити бланк який поставляється муніципальним секретаріатом. Якщо батьки прагнуть знижку на шкільні обіди то повинні заповнити бланк поставлений секретаріатом.

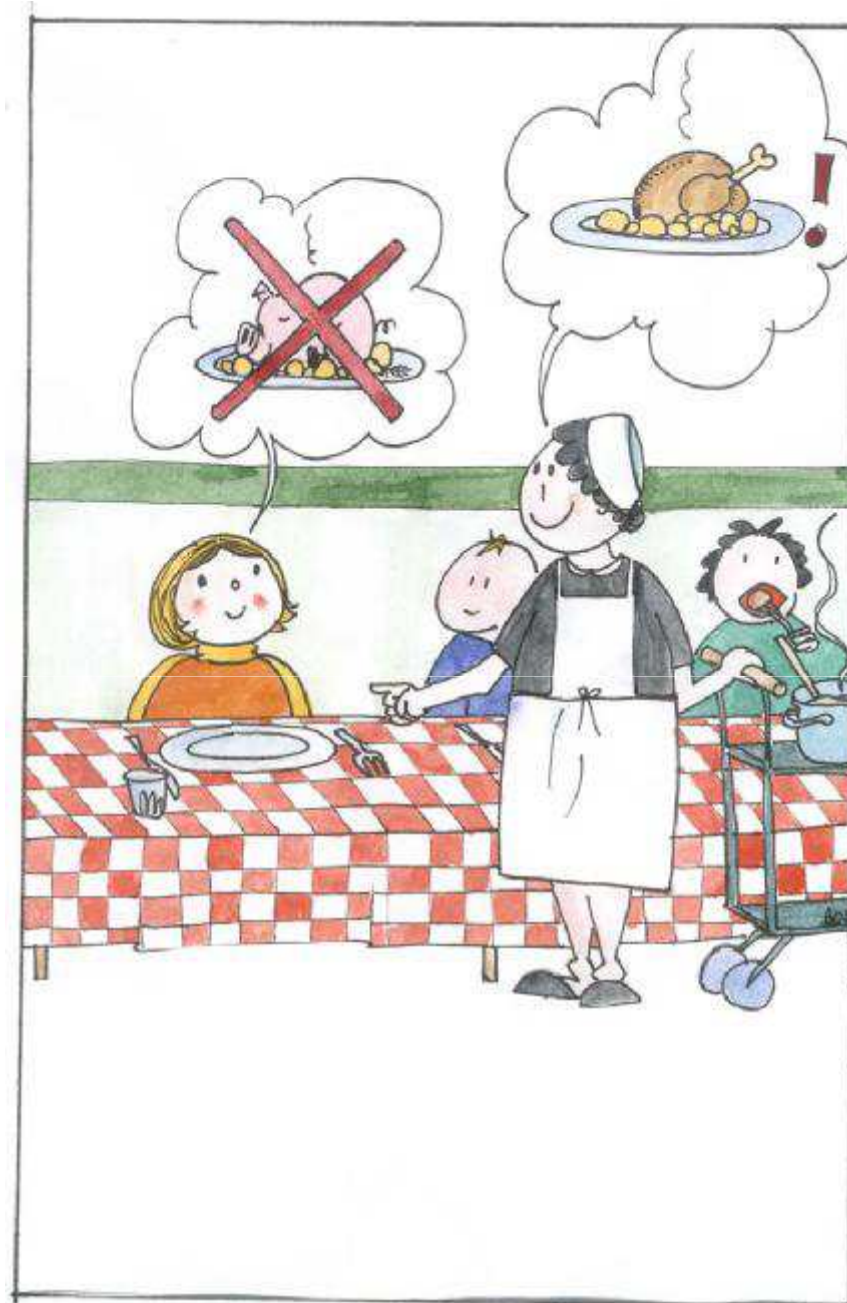
Необхідно пред-явити посвідчення особи батьків (або паспорт)

#### **Вшкільний секретаріат доставляються:**

\*Документ ISEE(виданий муніципалітетом)

\*прохання на спеціальну дієту з причин здоров'я або релігії.

*За будь-які питання або за будь-якої іншої проблеми зверніться в шкільний секретаріат.*



## **5. SE I GENITORI INIZIANO PRESTO IL LAVORO E FINISCONO TARDI?**

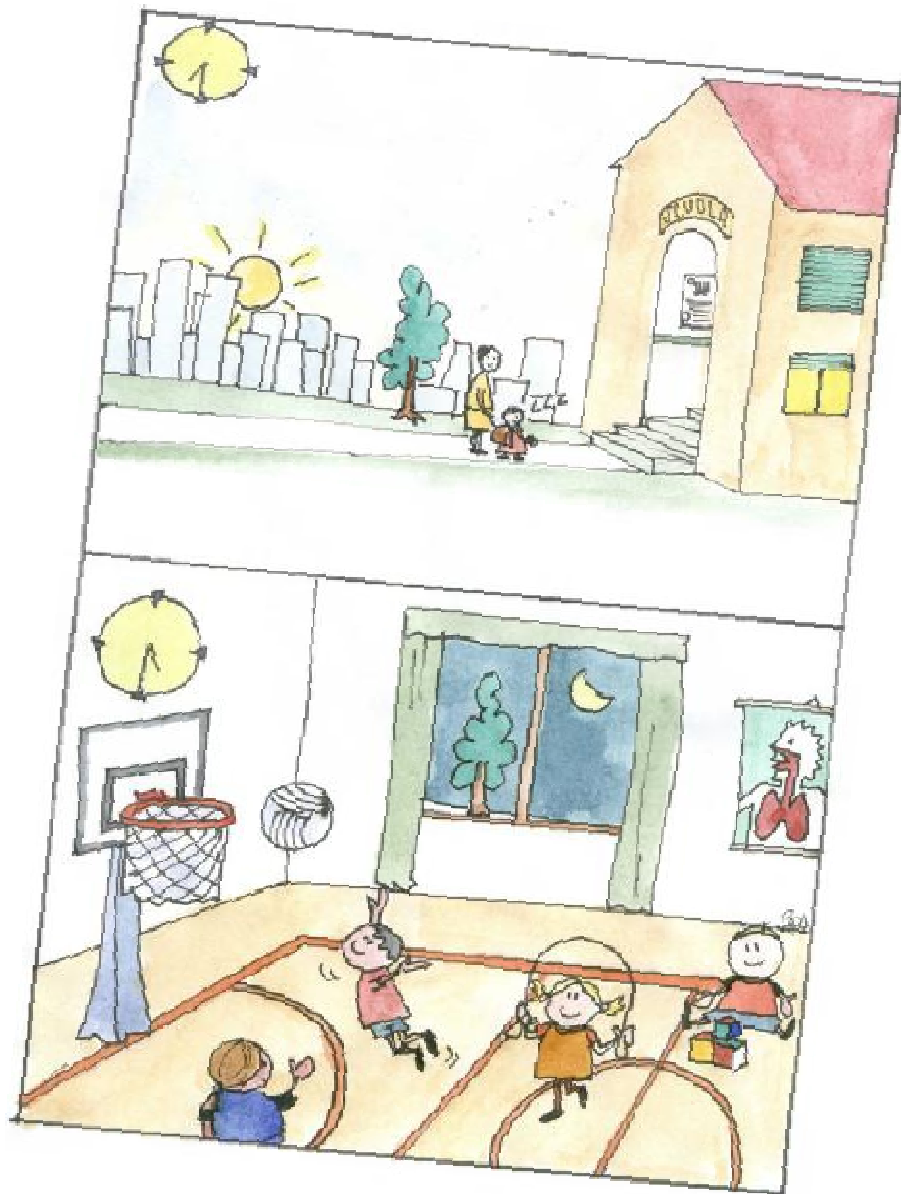
### **5.ЯКЩО БАТЬКИ ПОЧИНАЮТЬ РОБОТУ РАНО?**

Per venire incontro a questi problemi in alcune scuole ci sono anche attività di pre-scuola (la mattina dalle 7.30 all'inizio delle lezioni) e i giochi serali (dalle 16.30 alle 17.30)

Для вирішення цих проблем в деяких школах існують дошкільні заходи(з 7.30 до початку уроків) та вечірні ігри(з 16.30 до 17.30)

*Chiedete alla segreteria della scuola informazioni sulla domanda da presentare.*

*Запитуйте інформацію в шкільний секретаріат що до потрібного запиту.*



## 6. INSEGNAMENTO DELLA RELIGIONE CATTOLICA O SCELTA ALTERNATIVA?

### 6. НАВЧАННЯ КАТОЛИЦЬКОЇ РЕЛІГІЇ АБО АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ВИБІР?

Per due ore alla settimana è previsto l'insegnamento della religione cattolica.

Al momento dell'iscrizione i genitori devono dichiarare se scelgono di:

Avvalersi

Non avvalersi

di tale insegnamento.

Se i genitori decidono di non far studiare la religione cattolica ai loro figli devono scegliere tra 3 possibilità alternative:

- attività didattiche e formative
- attività di studio e/o di ricerca individuale con assistenza di personale docente
- non frequenza della scuola nelle ore di religione (entrata posticipata/uscita anticipata)

Передбачені дві години на тиждень на викладання катлицької релігії

В моєрт реєстрації батьки повинні заявити якщо

Згоджуватися

Не  
згоджуватися

на це викладання.

Якщо батьки вирішують не доступити їхніх діте на урок католицької релігії повинні вибрати між трьома альтернативами:

- \*педагогічна діяльність
- \*діяльність індивідуальних досліджень або навчання з особистим доглядом вчителя
- \*не відвідувати школу в часі релігії(вхід пізніше /вихід раніше)

## 7. QUAL È IL CALENDARIO SCOLASTICO?

### 7.ШКІЛЬНИЙ КАЛЕНДАР?

La scuola dura circa 9 mesi.

Comincia verso la metà di settembre e finisce a metà giugno.

Ci sono due periodi di vacanza:

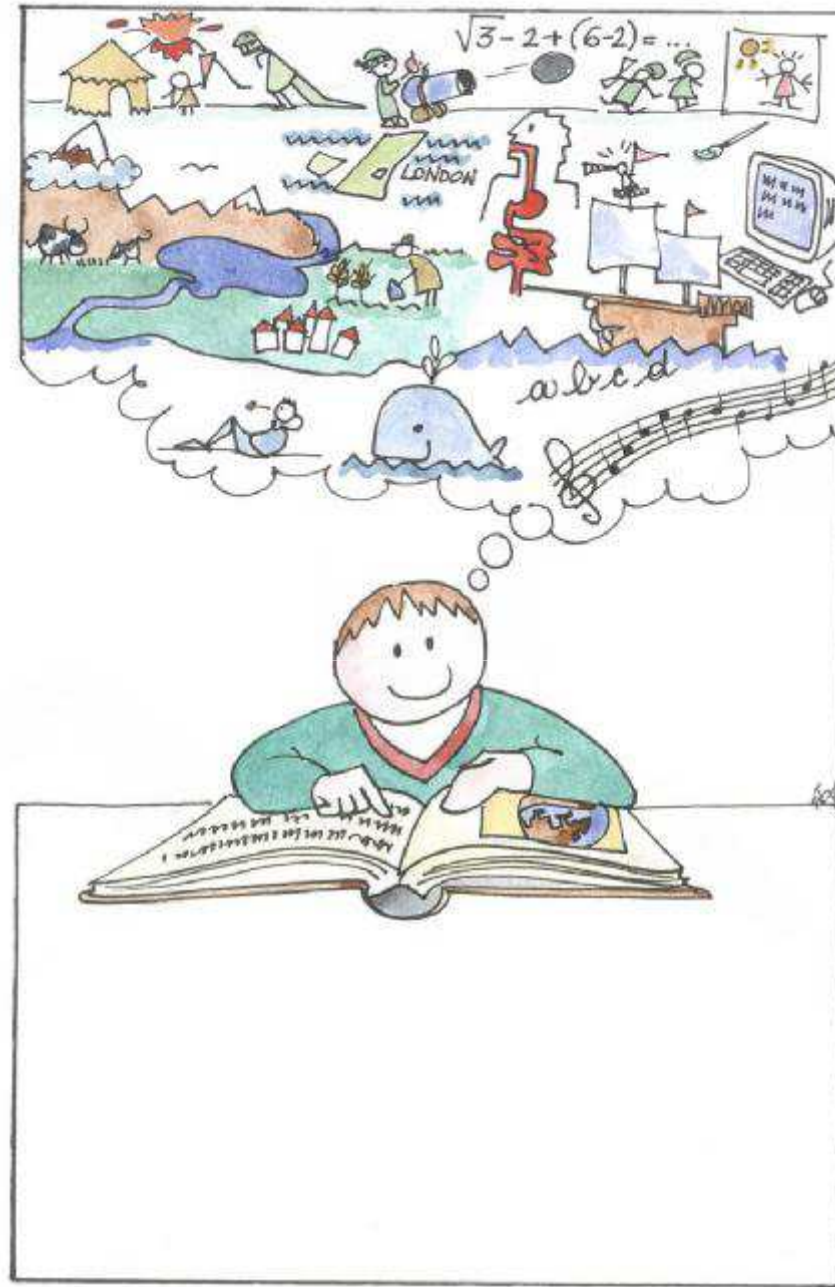
- due settimane a Natale (di solito dal 23 dicembre al 6 gennaio)
- circa una settimana a Pasqua (in marzo o in aprile).

Altri giorni di vacanza sono distribuiti durante l'anno e dipendono dalle decisioni delle singole scuole.

*La scuola vi informerà ogni volta con un avviso sul diario del vostro bambino.*

*Controllate sempre il diario!*

- Навчальний рік триває 9 місяців.  
Починається в середині вересня і закінчується в середині червня.  
Існують дві канікули:  
\*дві неділі на Різдво(з23 грудня по6 січня)  
\*приблизно одна неділя на Великдень(в березні чи в квітні).  
Інші канікули розподіленні по всьому навчальному року і залежать від рішення самих шкіл.  
*Школа інформуватиме про це кожен раз через щоденник вашої дитини.*  
*Завжди перевіряти щоденник!*





## ASSENZE ВІДСУТНОСТІ

Ogni assenza deve essere sempre giustificata dai genitori.

Кожна відсутність має бути виправдана батьками.



## 8. CHE COSA IMPARANO I BAMBINI A SCUOLA?

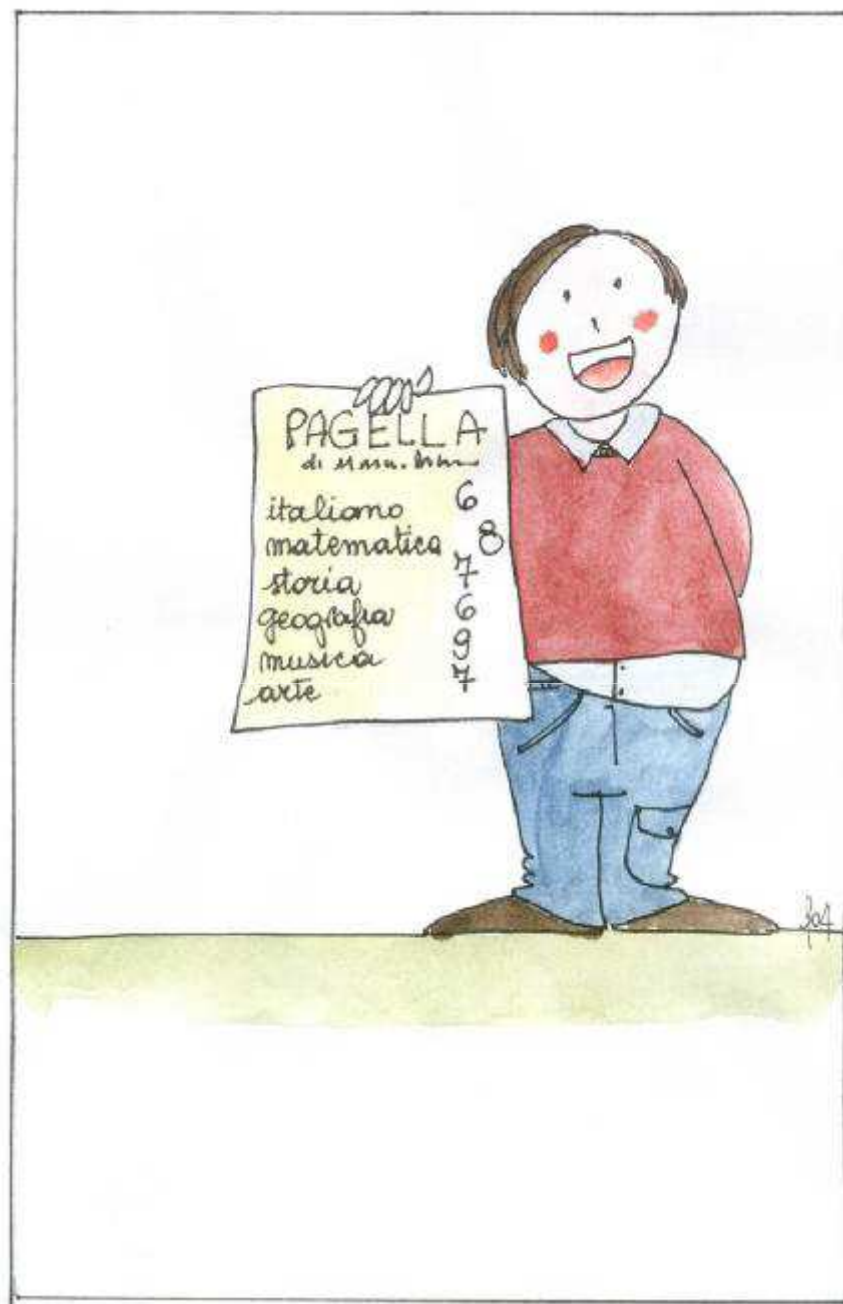
### 8.ЩО ДІТИ ВЧАТЬ В ШКОЛІ?

**Nella scuola primaria i bambini studiano:**

- Lingua italiana
- Matematica
- Scienze
- Storia
- Geografia
- Tecnologia e informatica
- Inglese
- Disegno (arte e immagine)
- Ginnastica (scienze motorie)
- Educazione musicale (canto e musica)
- Religione (opzionale)

**В початковій школі діти вчать:**

- \*Італійську мову
- \*Математику
- \*Науки
- \*Географію
- \*Історію
- \*Технологію та інформатику
- \*Англійську мову
- \*Малювання (мистецтво і образ)
- \*Гімнастика(фізкультура)
- \*Музику(спів і музика)
- \*Релігію(необов-язково)



## 9. COME VENGONO VALUTATI I RISULTATI SCOLASTICI?

### 9. ЯК ОЦІНЮЮТЬСЯ ШКІЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ?

Ogni anno scolastico è diviso in due parti (2 quadrimestri):  
Da settembre a gennaio e da febbraio a giugno.

A gennaio e a giugno gli insegnanti fanno una valutazione dei risultati scolastici del bambino e preparano un “documento di valutazione” che viene consegnato alla famiglia.

Le valutazioni sono espresse in decimi con i numeri da 1 a 10.  
Sono promossi, cioè ammessi alla classe successiva, gli alunni che hanno i voti dal 6 al 10.

Il comportamento viene valutato con un giudizio.

Кожен навчальний рік поділений на дві частини  
(2семестра):

З вересня по січень і з лютого по червень.

В січні і в червні вчителі оцінюють шкільні результати дитини і готують “табелі” який дається батькам.

Результати оцінюються до десяти балів з номерами від 1 до 10 .Переведені в наступний клас учні які мають оцінки від 6 до 10.Поведінка оцінюється з одним судженням.



## 10. A CHE COSA SERVONO LE RIUNIONI TRA I GENITORI E GLI INSEGNANTI?

### 10.ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНІ ЗБОРИ МІЖ БАТЬКАМИ І ВЧИТЕЛЯМИ ?

Gli insegnanti periodicamente incontrano i genitori per parlare con loro del programma della classe, dei bambini, delle loro difficoltà e progressi.

Questi momenti di incontro sono molto importanti perché la scuola e la famiglia possono collaborare per l'educazione dei bambini e il loro buon inserimento.

#### Colloqui

Ogni insegnante comunica ai genitori il giorno in cui li può incontrare per parlare del bambino.

Anche i genitori possono chiedere un colloquio con gli insegnanti.

*Se volete parlare del vostro bambino chiedete subito un colloquio agli insegnanti.*

Вчителі періодично зустрічаються з батьками щоб поговорити про програму класа ,про дітей,про їхні труднощі та прогреси.  
Ці збори дуже важливі оскільки школа і сім-я можуть співпрацювати над вихованням дітей .

#### Обговорення

Кожен вчитель повідомить батькам день коли вони можуть зустрітися і поговорити про дитину.  
Також і батьки можуть попросити співбесіду з вчителями .

*Якщо ви хочете поговорити про вашу дитину попросіть негайно співбесіду у вчителів.*



## **11. SE IL BAMBINO NON SA L'ITALIANO?** **11.ЯКЩО ДИТИНА НЕ ЗНАЄ ІТАЛІЙСЬКУ МОВУ?**

Per aiutare il vostro bambino ad inserirsi nella classe e per insegnargli la nuova lingua, gli insegnanti organizzeranno dei momenti individualizzati e di piccolo gruppo delle attività di insegnamento dell'italiano orale e scritto.

*In alcune scuole vi sono degli insegnanti specialisti che hanno il compito di insegnare l'italiano ai bambini stranieri, riunendoli in piccoli gruppi per alcune ore alla settimana.*

Щоб допомогти вашій дитині включитися в клас та вчити нову мову, вчителі організуватимуть малі групи та індивідуальні моменти на педагогічну діяльність італійської мови усно та письмово.

*Деякі школи мають викладачів спеціалістів які мають завдання викладати італійську мову іноземним дітям, збираючи їх в малі групи протягом декілька годин на тиждень.*



## 12. E SE NE VOLETE SAPERE DI PIÙ? 12.ЯКЩО ХОЧИТЕ БІЛЬШЕ?

*Non preoccupatevi!*

Ci sono infatti dei centri che vi possono dare suggerimenti concreti:

- Via Tarvisio 13  
tel 02 88448246 - 02 88448248  
(Sportello informativo, Segretariato e servizio sociale, Pronta accoglienza, Orientamento al lavoro e formazione)
- Via Barabino 8  
Tel. 02 88445453 - 02 55214981  
(Sportello Centri di accoglienza, Sportello Richiedenti Asilo e Rifugiati, Orientamento e consulenza giuridica)
- Via Edolo 19  
Tel. 02 88467581  
(Interpretariato, Documentazione)
- USP /Centro Servizi Amministrativi  
Via Ripamonti, 85  
201141 Milano  
Tel. 02 56666.1  
[uspmi@postacert.istruzione.it](mailto:uspmi@postacert.istruzione.it)
- Centro Come  
Via Galvani, 16  
20124 Milano  
Tel. 0267100792  
[www.centrocome.it](http://www.centrocome.it)  
[come@farsiprossimo.it](mailto:come@farsiprossimo.it) ; [info@centrocome.it](mailto:info@centrocome.it)

Не хвилюйтеся !

Існують деякі центри які можуть вам дати певні поради:

- \* Вул.Tarvisio13  
тел.0288448246-02884482  
Інформаційне бюро ,секретаріат соціального обслуговування,готовий прийом ,керівництво щодо праці та навчання.
- \* Вул .Barbarino 8  
тел.0288445453-0255214981  
Центр прийомів ,центр прохачів притулку та біженців,юридичні консультації та керівництво.
- \* Вул.Edolo 19  
тел.0288467581  
(Переклад,Документація)
- \* USP/Центр адміністративних послуг.  
Вул. Ripamonti 85  
201141 Мілан  
тел.0256666.1  
[uspm@postacert.istruzione.it](mailto:uspm@postacert.istruzione.it)
- \* Центр Come  
Вул.Galvani 16  
20124 Мілан  
тел.0267100792  
[www.centrocome.it](http://www.centrocome.it)  
[come@farsiprossimo.it](mailto:come@farsiprossimo.it); [info@centrocome.it](mailto:info@centrocome.it)

*Звичайно деякі батьки іноземці можуть вам допомогти!!!*

*Naturalmente ci sono aenitori stranieri che possono aiutarvi!!!*

Questo fascicolo è tradotto in 15 lingue:

*Albanese*  
*Arabo*  
*Bangla*  
*Cinese*  
*Cingalese*  
*Francese*  
*Hindi*  
*Inglese*  
*Portoghese*  
*Rumeno,*  
*Russo*  
*Spagnolo,*  
*Tagalog*  
*Turco*  
*Ucraino*

Ця брошура переведена на 15 мовах:

*Албанськ*  
*Арабська*  
*Бангальська*  
*Китайська*  
*Сингальська*  
*Французька*  
*Гінді*  
*Англійська*  
*Португальська*  
*Румунська*  
*Російська*  
*Іспанська*  
*Тагальська*  
*Турецька*  
*Українська*

**\* LA RIPRODUZIONE VIENE INCORAGGIATA CITANDO LA FONTE**

**\*ВІДТВОРЕННЯ ПРОПОНУЄТЬСЯ ВИЗНАЧАЮЧИ ДЖЕРЕЛО**

**BUONA SCUOLA!  
ДОБРОГО НАВЧАННЯ!**

*Progetto originale:*

Arcangela Mastromarco

*Rielaborazione:*

Marina Carta

Michela Casorati

*Centro COME*

*Cooperativa Farsi Prossimo*

*Traduzioni:*

Progetto Mediante – Comune di Milano

Paskar Valeria

*Disegni:*

Benedetta Marasco

*Оригінальний проект:*

Арканжела Мастромарко

*Обробка:*

Маріна Карта

Мікела Козараті

*Центр Come*

*Коператив Farsi Prossimo*

*Переклад:*

*За проектом -Муніципалітет Мілана*

Паскар Валерія

*Малюнки:*

Бенедета Мараско